

Jeugdzorg dichtbij, in samenhang en effectief

Uitgangspunten en plan van aanpak voor de voorbereiding van de transitie
Jeugdzorg in de Peelregio

Asten

Deurne

Gemert-Bakel

Helmond

Laarbeek

Someren

Helmond, 17 september 2012

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1	Achtergrond, opdracht en doel notitie	p. 3
1.1.	Aanleiding	
1.2.	Transitie-opdracht	
1.3.	Doel en status van de notitie	
1.4.	Hoe verder?	
Hoofdstuk 2	Uitgangspunten voor andere jeugdzorg	p. 6
2.1.	Inhoudelijke uitgangspunten	
2.2.	Professionele uitgangspunten	
2.3.	Organisatorische uitgangspunten	
2.4.	Bestuurlijke uitgangspunten	
Hoofdstuk 3	Van uitgangspunten naar basismodel: een doorkijk	p. 10
3.1.	Het basismodel in het kort	
3.2.	Doorkijk: opbouw dienstverlening	
3.3.	Doorkijk naar de inrichting van de toegang	
3.4.	Doorkijk naar organisatie, aansturing en samenwerking	
Hoofdstuk 4	Projectstructuur	p. 16
4.1.	Colleges en raden Peelgemeenten	
4.2.	PoHo Jeugd en Onderwijs Peelland	
4.3.	Stuurgroep Peelsamenwerking WMO & Jeugd	
4.4.	Projectgroep	
4.5.	Denktank Transitie Jeugdzorg	
4.6.	Directie-overleg Jeugd	
4.7.	Cliëntenparticipatie	
Hoofdstuk 5.	Aanpak en vervolgplanning	p. 18
5.1.	Relevante ontwikkelingen voor de planning	
5.2.	Werkwijze	
5.3.	Planning	
Bijlage 1.	Overzicht met gebruikte afkortingen	p. 22
Bijlage 2.	Overzicht met inspraakreacties	p. 23

Hoofdstuk 1 Achtergrond, opdracht en doel notitie

1.1. Aanleiding

Het lijkt een paradox: met de meeste kinderen in Nederland gaat het goed, tegelijkertijd neemt het beroep op dure en zware vormen van zorg toe. Deze trend moet worden omgebogen. Op deze manier wordt de zorg voor de jeugd in de toekomst onbetaalbaar. Uit de vele analyses die de afgelopen jaren zijn gemaakt blijkt bovendien dat ondersteuning effectiever is wanneer deze dichtbij, in de gezinscontext, wordt verleend en aansluit bij sociale netwerken en basisvoorzieningen.

Het huidige jeugdzorgstelsel belemmert het bieden van integrale zorg en ondersteuning aan kinderen en gezinnen dichtbij huis, door de gescheiden financieringsstromen en aansturing. Het kabinet heeft daarom in het regeerakkoord aangekondigd alle jeugdzorgtaken over te hevelen naar de gemeenten, de meest nabije overheid. Het kabinet is op dit moment demissionair, maar de voorbereidingen op rijksniveau gaan door. Er is breed politiek en maatschappelijk draagvlak dat het huidige jeugdzorgstelsel op de schop moet.¹

1.2 Transitieopdracht

Volgens het conceptwetsvoorstel Jeugdwet (18 juli 2012) worden gemeenten vanaf 2015 verantwoordelijk voor alle jeugdzorg die nu onder het rijk, de provincies, de gemeente, de AWBZ en de Zorgverzekeringswet (ZvW) valt. Het gaat om alle onderdelen die onder de verzamelnaam jeugdzorg vallen: provinciale jeugdzorg, gesloten jeugdzorg (of: jeugdzorg Plus), jeugdbescherming (voogdij en gezinsvoogdij), jeugdreclassering, jeugd-geestelijke gezondheidszorg (jeugd-GGZ) en jeugd-licht verstandelijk gehandicapten hulp (jeugd-LVG). Een aantal jeugdzorgtaken gaat mogelijk eerder over. De begeleiding jeugd (AWBZ) wordt waarschijnlijk al vanaf 2014 overgedragen.² Daarnaast onderzoeken gemeenten en provincie Noord-Brabant op dit moment ambtelijk de mogelijkheden om vervroegd de enkelvoudige ambulante hulpverlening naar gemeenten over te hevelen (de zogenaamde versnelling).

De overdracht van taken betekent concreet dat iedere gemeente er voor verantwoordelijk wordt dat haar jeugdigen (en ouders) kunnen beschikken over de juiste informatie, steun, lichte en zo nodig zwaardere hulp bij opvoeden en opgroeien.³ Om invulling te geven aan deze verantwoordelijkheid staan de gemeenten voor een aantal opgaven:

Decentralisatie-opgave

Gemeenten zijn sinds de invoering van de WMO (prestatieveld 2, opvoeden en opgroeien) verantwoordelijk voor (collectieve) preventie, signaleren, zorgcoördinatie, informatie en advies, toeleiding naar zorg en lichte pedagogische hulp. Met de ontwikkeling van het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) is geïnvesteerd in preventief aanbod en (netwerk)structuren om vroegtijdig te reageren op vragen en signalen van opvoeders en opgroeiërs. Bij de decentralisatie wordt de gemeente verantwoordelijk voor alle vormen van jeugdzorg, inclusief de curatieve en zeer specialistische jeugdzorg. Deze nieuwe taken

¹ Over de noodzaak van een andere inrichting van de jeugdzorg zijn veel rapporten verschenen. We volstaan hier met een verwijzing naar het Evaluatie Onderzoek van de Wet op de Jeugdzorg (BMC 2009) en het rapport 'Jeugdzorg Dichterbij' (2010). Dit laatste rapport is opgesteld door een brede parlementaire werkgroep en beschrijft de oorzaken en problemen van het huidige stelsel.

² De Tweede Kamer heeft het dossier Begeleiding AWBZ controversieel verklaard. Dit betekent in elk geval dat de overheveling niet m.i.v. 2013, maar mogelijk vanaf 2014 plaats vindt.

³ In deze notitie spreken we van kinderen en jongeren (ofwel jeugdigen of opgroeiërs) en ouders (ofwel verzorgers of opvoeders). Deze termen worden hierna door elkaar gebruikt.

moeten worden ingebed in de (boven)lokale structuren (CJG, onderwijs, veiligheidshuis) en verbonden worden met de eigen dienstverlening op het terrein van o.a. werk & inkomen (bijvoorbeeld het Werkplein, schulddienstverlening) en de WMO. Structuren en dienstverlening die vanwege andere ontwikkelingen in beweging zijn.⁴

Transformatie-opgave

De decentralisatie is meer dan een uitbreiding van taken die om inbedding vragen. Het huidige stelsel is uit balans met het grote beroep op zware en dure vormen van zorg. Er is een omslag nodig van een sector die vastlopende opvoeders problemen uit handen neemt, naar een sector die zoekt naar mogelijkheden om opvoeders te versterken bij het zelf weer kunnen. Dit betekent een verschuiving richting ondersteuning die dichtbij wordt verleend. En een aanpak die de nadruk verlegt richting (collectieve) preventie en ondersteuning in een vroegtijdig stadium als de vragen nog klein zijn. Deze omslag vraagt een cultuurverandering en heeft grote overeenkomsten met de omslag bij de andere transitie's.⁵

Financiële opgave

De decentralisatie betekent ook een forse financiële opgave. Vanwege de efficiencykorting die het rijk heeft aangekondigd, zullen gemeenten met minder middelen uitvoering moeten geven aan de nieuwe taken. Bovendien moet het al jaren stijgende beroep op jeugdzorg worden omgebogen. De huidige recessie is daarbij een extra risico, omdat financiële problemen van gezinnen en jeugdigen (schulden, werkloosheid) van invloed zijn op het beroep op jeugdzorg. De decentralisatie betekent dan ook een grote financiële verantwoordelijkheid met aanzienlijke risico's. Dit onderstreept het belang van transformatie én voldoende sturing op het stelsel.

Samenwerkingsopgave

De decentralisatie stelt gemeenten tot slot voor een samenwerkingsopgave. Een individuele gemeente kan onmogelijk op elk moment voorzien in vragen die zéér specialistische zorg/opvang vergen (N= beperkt en fluctueert). Volgens het conceptwetsvoorstel Jeugdwet (juli 2012) is bovenlokale samenwerking nodig voor de uitvoering van de jeugdbescherming, jeugdreclassering en het meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling en de gesloten jeugdzorg. De schaalgrootte en samenwerkingsvorm is aan de gemeenten. Vanwege de beleidsruimte wordt samenwerking van onderop vormgegeven. We sluiten daarbij aan bij de samenwerking in de peelregio bij begeleiding (AWBZ) en werk en inkomen.

1.3 Doel en status van deze notitie

De nieuwe taken zullen een groot effect hebben op de inrichting van het lokale veld en op de samenwerking tussen gemeenten en andere partijen (huidige aanbieders van jeugdzorg, opvoed- en opgroei-ondersteuning en onderwijs). Het transitieproces vraagt van gemeenten een duidelijke koersbepaling en een strakke regie om tijdig en goed voorbereid te zijn. De portefeuillehouders van de zes Peelgemeenten hebben daarom uitgesproken gezamenlijk op te willen trekken en opdracht gegeven om - vooruitlopend op de nieuwe wetgeving – alvast richtinggevendende uitgangspunten te formuleren voor de gezamenlijke voorbereiding van decentralisatie.

⁴ Denk aan de decentralisatie van begeleiding (AWBZ), de stelselherziening Passend Onderwijs, de regionalisering van de Veiligheidshuizen en ontwikkelingen op het terrein van werk en inkomen.

⁵ Kernbegrippen voor de cultuurverandering zijn o.a. activeren, normaliseren, ontzorgen, ontmedicaliseren, vraaggerichtheid, meer professionele autonomie.

Deze notitie beoogt dan ook de eerste piketpalen te slaan voor de samenwerking tussen de zes peelgemeenten. De notitie biedt uitgangspunten voor de toekomstige inrichting van de jeugdzorg (hoofdstuk 2) en – ter inspiratie - een doorkijk op hoofdlijnen over hoe die inrichting er dan uit kan komen te zien (hoofdstuk 3). Hierdoor wordt duidelijk welke vragen de komende periode moeten worden opgepakt. De vervolgplanning en de projectstructuur hiervoor zijn weergegeven in hoofdstuk 4 en 5.

De notitie is opgesteld door een ambtelijke Peelregionale projectgroep. Bij het opstellen is voortgebouwd op de uitgangspunten die de wethouders eerder in het Samenwerkingverband Regio Eindhoven (SRE) hebben vastgesteld. Diverse externe partners – vertegenwoordigd in de regionale denktank – hebben input geleverd.⁶ Verder zijn de lokale adviesorganen (WMO-raden) gevraagd te adviseren over de uitgangspunten (bijlage 2).

1.4 Hoe verder en de rol van de gemeenteraden?

Deze notitie definieert richtinggevende uitgangspunten voor de voorbereiding van de transitie jeugdzorg, zodat we in peelregionaal verband – vooruitlopend op de definitieve wetgeving en informatie van het rijk over het financiële kader – de voorbereidingen voortvarend ter hand kunnen nemen. Daarmee is de kaderstellende rol van de raad niet voorbij. In het vervolgproces, in de aanloop naar de invoeringsdatum worden nog meer voorstellen ter besluitvorming voorgelegd.

Wanneer het definitieve wetsvoorstel is vastgesteld en de financiële kaders bekend zijn, zullen het wettelijk verplichte beleidsplan, inclusief financiële paragraaf en de verordening ter besluitvorming worden voorgelegd. Mede als voorbereiding hierop organiseren we dit najaar een werkbijeenkomst met raadsleden van alle Peelgemeenten. In deze bijeenkomst bespreken we opiniërend de denklijnen voor onder andere de opbouw van de dienstverlening, de toeleiding naar de jeugdzorg en de organisatie en aansturing (de denklijnen uit hoofdstuk 3).

⁶Voor samenstelling denktank zie hoofdstuk 4.

Hoofdstuk 2 Uitgangspunten voor andere jeugdzorg

De transformatie van de jeugdzorg dient één centrale missie: er voor zorgen dat jeugdigen gezond en veilig opgroeien. Dit is in het belang van de jeugdigen en ouders én in het belang van onze samenleving. We willen immers dat jeugdigen opgroeien tot verantwoordelijke en zelfstandige burgers. Burgers die actief deel uitmaken van de samenleving en zowel sociaal als economisch zelfredzaam zijn. Concreet: meer jongeren aan het werk, meer jongeren op school, minder jongeren in detentie, minder jongeren in residentiële opvangvoorzieningen etcetera. De jeugdzorg dient aan deze doelstelling een bijdrage te leveren.

Zoals aangegeven in hoofdstuk 1 vraagt de decentralisatie om een transformatie van het stelsel. Dit hoofdstuk geeft de uitgangspunten waarop we het nieuwe stelsel willen schoeien. Deze uitgangspunten geven richting aan de inrichting van de jeugdzorg op lokaal en bovenlokaal niveau. Ze zijn bedoeld als ijkpunten om de voorbereiding en invoering voortdurend aan te toetsen. We onderscheiden inhoudelijke, professionele, organisatorische en bestuurlijke uitgangspunten.

2.1 Inhoudelijke uitgangspunten

Inhoudelijke uitgangspunten gaan over de rollen en verantwoordelijkheden van jeugdigen en de ouders, de sociale omgeving, de jeugdzorgprofessionals en de gemeente(n). In het nieuwe stelsel staat niet langer het *recht op zorg* centraal, maar de *plicht om kinderen te ondersteunen* en te stimuleren bij het opgroeien en hun ontwikkeling. Daarbij worden de mogelijkheden van eigen kracht, sociale netwerken en algemene voorzieningen benut voordat professionele inzet aan de orde is (analoog aan de kantelingsgedachte binnen de WMO).

- *Ouders/verzorgers* zijn en blijven primair verantwoordelijk voor het opvoeden en opgroeien. Zij zijn de eerst verantwoordelijken en aangewezen personen voor de opvoeding van hun kinderen. Is ondersteuning nodig, dan voeren zij zoveel als mogelijk en verantwoord (mee) de regie op deze ondersteuning.
- *Iedereen* die betrokken is bij een kind of jongere, als familielid, buurtbewoner, vrijwilliger of beroepskracht levert zijn bijdrage door zelf kinderen en ouders aan te spreken, te corrigeren, te ondersteunen. Bij ernstige zorgen heeft en neemt ieder de verantwoordelijkheid om te signaleren en actie te ondernemen.
- *Gemeenten* zijn ervoor verantwoordelijk om lokale voorzieningen voor jeugdigen te ondersteunen bij hun preventieve en pedagogische taak (als mede-opvoeder) en te

voorzien in een toegankelijk en effectief ondersteuningsaanbod, zodat goed kan worden ingespeeld op de vraag van ouders en jeugdigen.

- *Jeugdzorgprofessionals* zijn er verantwoordelijk voor om de opvoeding door ouders en de ontwikkeling van jeugdigen te ondersteunen (in plaats van over te nemen). Zij hebben de plicht om actie te ondernemen als de veiligheid, gezondheid en/of cognitieve ontwikkeling van het kind in het gedrang komt.
- De *overheid grijpt in* wanneer ouders niet in staat en/of bereid zijn hun rol als opvoeder goed (genoeg) te vervullen en de veiligheid van het kind(systeem) in het geding is. De overheid treft dan passende wettelijke en bestuurlijke maatregelen.

2.2 Professionele uitgangspunten

Professionele uitgangspunten gaan over de vakinhoud ('de professie') van de jeugdzorg, van preventief tot curatief. Om de spiraal van signaleren, problematiseren, professionaliseren en exporteren van problemen naar instellingen, die het huidige stelsel kenmerkt te doorbreken is het nodig de jeugdzorg (van licht tot zwaar) inhoudelijk te schoeien op de volgende uitgangspunten⁷:

- Ondersteuning *normaliseert* het gedrag van kinderen en jongeren in plaats van deze te problematiseren. De ontwikkeling van het kind wordt altijd gezien in de context van de leeftijd, het gezin en het sociale netwerk van de jeugdige.
- Via (collectieve) preventie en preventieve ondersteuning in een vroegtijdig stadium wordt voorkomen dat kleine vragen, grote vragen of problemen worden.
- Ondersteuning is vraaggericht, activeert en versterkt de eigen (oplos)kracht van jeugdigen en/of hun verzorgers en die van hun sociale netwerken, waarbij de lokale, algemene voorzieningen benut worden. Jeugdigen en hun verzorgers worden actief betrokken bij de ondersteuning.
- Ondersteuning is gericht op *blijvende verbetering en herstel van het normale leven*. Zij dient er voor te zorgen dat de jeugdige en/of hun ouders grip hebben op het leven en de problemen weer 'de baas' zijn (hanteerbaar). Ondersteuning heeft niet primair tot doel persoonlijke stoornissen en tekorten op te lossen.
- Ondersteuning wordt ingeroepen *dichtbij en/of in de natuurlijke leefomgeving* van de jeugdige. Dit wil zeggen in het gezin, op school, op straat. In plaats van de jeugdige of ouders door te verwijzen naar instellingen, 'schuiven' ondersteuners 'aan' bij het gezin en/of op school.
- Ondersteuning is in principe *gezinsgericht en integraal*. De ondersteuning beperkt zich niet tot de jeugdige, maar betreft ook de andere leden van het gezin en omvat alle relevante leefgebieden die de participatie bevorderen (bijv. financiën, wonen, onderwijs, werk/dagbesteding, vrije tijd, zorg).
- Professionals handelen vanuit hun eigen kennis en kunde en benutten hun handelingsruimte. Zij kennen hun grenzen en schalen op, zonder daarbij de eigen verantwoordelijkheid uit de weg te gaan.

⁷ Kortweg in het huidige stelsel maken we van een signaal te snel een probleem, dat door professionals (vs. eigen verantwoordelijkheid en eigen kracht), in instellingen (vs. in de sociale context) moet worden opgelost.

2.3 Organisatorische uitgangspunten

Organisatorische uitgangspunten hebben betrekking op de organisatie van de uitvoering van de jeugdzorg en toegang tot deze zorg.

- De *cliëntroute start op vindplaatsen en basisvoorzieningen* waar opvoeders en opgroeiërs al van nature komen zoals het consultatiebureau, de scholen (PO, VO, MBO), de peuterspeelzaal en het kinderdagverblijf.
- De route naar jeugdzorg kent *geen overbodige schakels en kent minimale wachttijden*. Een integrale intake (keukentafelgesprek) aan de voorkant, zorgt ervoor dat meteen de juiste ondersteuning kan worden ingezet: licht waar mogelijk, zwaar waar nodig.
- Ondersteuning is zo ingericht om met minder professionals meer problemen aan te pakken. Het reduceren van overlap en gezichten voor jeugdige en gezin, vraagt om meer *generalistische functies* in het voorveld.
- *Eén kind, één gezin, één plan, één gezicht*. Voor elke jongere en/of gezin met complexe, meervoudige problemen is er één generalist die samen met het gezin verantwoordelijk is voor een integraal gezinsplan, inclusief de inzet van specialisten en de coördinatie van zorg.
- Jeugdzorgprofessionals werken *gebiedsgericht*, in beginsel dorps- of wijkgericht. Ze zijn verbonden aan vaste werkgebieden en goed ingevoerd in lokale netwerken, structuren en lokale voorzieningen.
- Jeugdzorgprofessionals hebben *optimale professionele handelingsruimte* om datgene te doen wat nodig is en – indien nodig – snel en adequaat te handelen (doorpakken) om met het gezin de grip op het normale leven te herstellen.

2.4 Bestuurlijke uitgangspunten

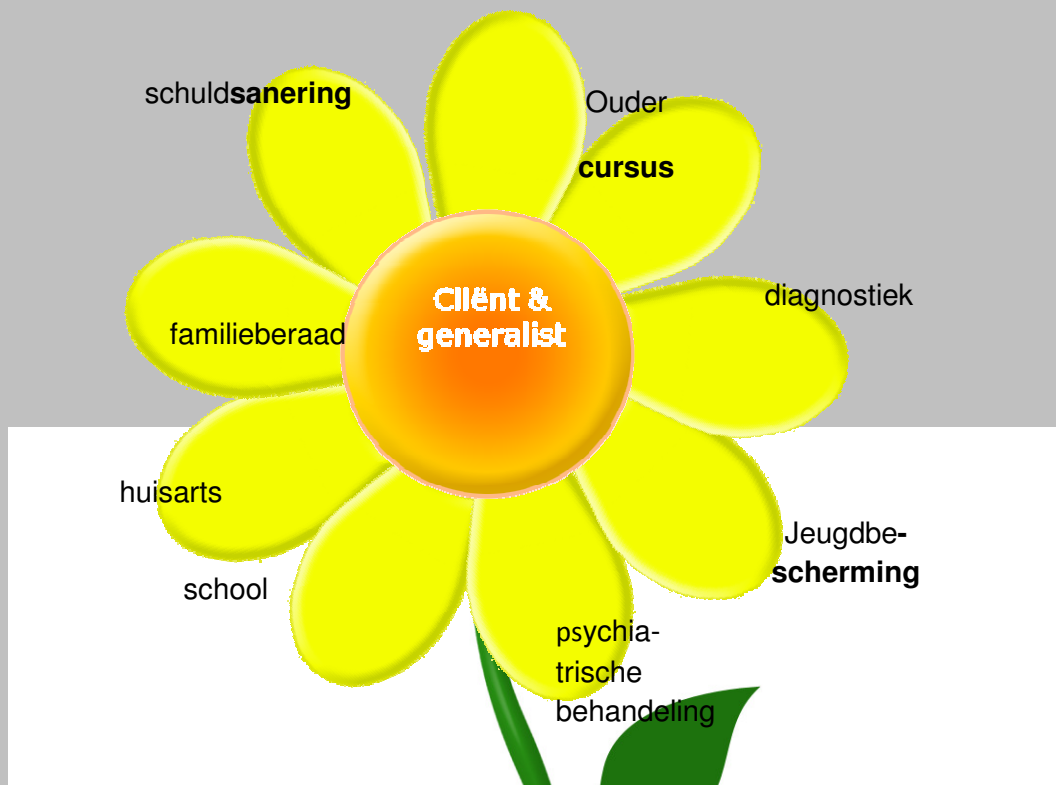
Bestuurlijke uitgangspunten hebben betrekking op de bovenlokale samenwerking, financiële kaderstelling en aansturing van het stelsel.

- Bovenlokale samenwerking wordt aangegaan bij vormen van jeugdzorg waarvoor het rijk deze vereist én waar deze financieel en/of inhoudelijk meerwaarde heeft en leidt tot betere zorg (efficiëntie en effectiviteit).
- Bovenlokale samenwerking voor specialistische jeugdzorgtaken heeft gevolgen voor de (organisatie van) de lokale jeugdzorg. Het vraagt een zekere uniformiteit op lokaal niveau, bijvoorbeeld voor opschaling naar zeer specialistische zorg.
- Verantwoordelijkheden en budgetten worden in principe zo lokaal mogelijk belegd. De verantwoordelijkheid voor hulp aan jeugdigen en gezinnen (en voor mogelijke gevolgen van tekortschietende hulp) ligt bij het bestuur van de woongemeente.
- Er zijn voldoende sturingsmogelijkheden op de allocatie van schaarse middelen, opdat gezinnen die het meest ondersteuning nodig hebben deze ontvangen. Dit betekent directe invloed op de inzet van ingrijpende en dure vormen van zorg.
- Hoewel nog geen informatie bekend is over de omvang van de jeugdzorgmiddelen, geldt dat de uitkering vanuit het rijk taakstellend zal zijn voor de uitvoering van de jeugdzorg. Daarbij is versterking van de voorkant uitgangspunt.

- Gemeenten zijn zich bewust dat altijd bepaalde risico's blijven bestaan en nemen hiervoor de bestuurlijke verantwoordelijkheid. Risico's kunnen wel worden beperkt, maar niet ten alle tijden voorkomen. Het dicht regelen is geen optie.

Integrale gezinsgerichte aanpak met generalist

Veel van de genoemde uitgangspunten komen samen in een integrale, ontschotte gezinsaanpak voor jeugdigen en gezinnen met meervoudige problematiek. Bij deze werkwijze gaat een 'generalist' (specialist in het normale leven), naast de jeugdige en hun ouders staan. Samen voeren zij de regie over de uitvoering van een integraal gezinsplan met realistische doelen op weg naar herstel van het normale leven. De 'generalist' combineert opvoed&opgroei begeleiding in de thuissituatie met praktische ondersteuning daar waar nodig en coördineert de noodzakelijke zorg. De generalist activeert de eigen kracht en het sociale netwerk van het gezin en benut lokale algemene voorzieningen. Specialist die worden ingezet committeren zich aan het gezinsplan. Bron: WrapAround Care Model (WAC), Jo Hermanns.

3. Van uitgangspunten naar basismodel: een doorkijk

Hoe kunnen we de uitgangspunten uit hoofdstuk twee vertalen in andere, betere jeugdzorg? Wat betekent aansluiten bij de natuurlijke cliëntroute? Dit hoofdstuk geeft ter inspiratie en verduidelijking een doorkijk hoe we de jeugdzorg op basis van deze uitgangspunten kunnen inrichten. Op deze manier komen de uitgangspunten uit het vorige hoofdstuk meer tot leven en blijven minder abstract. Het hoofdstuk schetst denklijnen die de komende periode verder aangescherpt gaan worden. De denklijnen gaan over de opbouw van de dienstverlening, de inrichting van de toegang en de organisatie en de aansturing.

3.1 Het basismodel in het kort

De nieuwe inrichting gaat uit van een sterke basis in de woon- en leefomgeving van de jeugdigen. Ouders, familie, buurtbewoners, voetbalcoach, jeugd- en jongerenwerker, leerkracht of leidster kinderdagverblijf; iedereen voedt mee op en spreekt jongeren en ouders zo nodig aan. Schieten eigen kennis en kunde tekort of zijn er signalen dat er meer aan de hand is, dan is er dichtbij, in de directe omgeving, een aanspreekpunt waar deze vragen of signalen kunnen worden neergelegd. Dit aanspreekpunt is een professional met een Opvoed- en Opgroeidivisie. Voor het gemak noemen we deze de Opvoed- en Opgroeiprofessional (O&O-er).

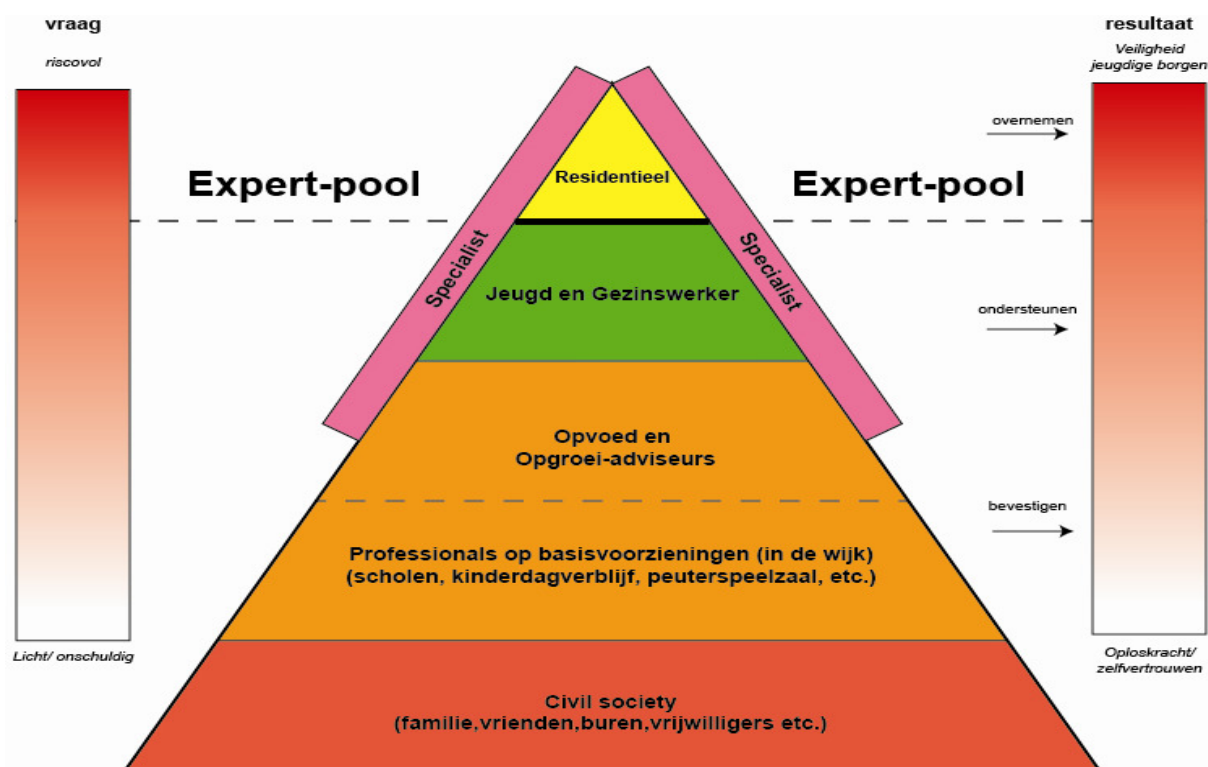
De O&O-ers zijn samen met de jeugd&gezinswerkers en het gezin (hierna: J&G-er) de generalistische basisspelers in het nieuwe stelsel. Beiden staan naast het gezin (nemen in beginsel niet over) en werken vraaggericht, integraal, normaliserend en ontzorgend.⁸ Zij zijn gekoppeld aan een vast werkgebied, een wijk of dorpskern. Inzet is dat de O&O-er alle vragen en signalen beoordeelt en zelf, met de jeugdige en het gezin, de eenvoudige vragen oppakt. Bij complexe, meevoudige problemen schakelt de O&O-er direct de J&G-er in. De J&G-er ondersteunt dichtbij – in de sociale context - jeugdigen en/of hun gezinnen met meevoudige problemen en werkt volgens de integrale, gezinsgerichte aanpak (WrapAround Care).

Beide professionals zijn gemandateerd om bepaalde vormen van jeugdzorg (die nu nog geïndiceerd zijn) zonder indicatie in te zetten. Zeer dure en ingrijpende vormen van jeugdzorg kunnen zij alleen inschakelen na overleg met en/of goedkeuring van experts. Deze experts zijn verbonden aan een onafhankelijk team onder rechtstreekse aansturing van de gemeente. Dit team heeft de werktitel 'expertpool' meegekregen.

3.2 Doorkijk: opbouw dienstverlening

Welke dienstverlening is nodig om op alle vragen van licht tot zwaar vroegtijdig, passend en zo thuis nabij mogelijk te reageren? Hieronder lichten we de gewenste opbouw van de dienstverlening toe met als kenmerken: een sterke lokale basis en een smalle top voor de zeer specialistische zorg en residentiële voorzieningen. Deze smalle top met residentiële voorzieningen is nadrukkelijk geen eindstation. Deze voorzieningen kunnen tijdelijk nodig zijn voordat jeugdigen weer worden teruggeleid naar de lokale basis met J&G-werkers, O&O-ers of anderen die mee een oogje in het zeil kunnen houden.

⁸Ontzorgend wil zeggen dat de O&O-er en J&G-er eigen kracht, sociale netwerk, de mogelijkheden van vrijwilligers en algemene collectieve voorzieningen optimaal benutten voordat individuele voorzieningen worden ingezet.

0. De pedagogische civil society

'It takes a village to raise a child'. Familie, vrienden en buren spelen een belangrijke rol bij de opvoeding van kinderen. Direct daarna komen scholen, sportverenigingen, scouting en andere civil societyorganisaties zoals jeugdorkesten, -koren en buurtverenigingen. De pedagogische civil society verwijst naar dat deel van de samenleving waar burgers (kinderen, jongeren, ouders en andere volwassenen) in vrijwillige verbanden de verantwoordelijkheid nemen voor een pedagogisch klimaat waarin het goed opvoeden en opgroeien is. Een buurtvereniging die een ouder-kind bijeenkomst organiseert. Een sportvereniging die jongeren opleidt tot coaches. Zij doen dat samen met gemeenten, welzijnswerk (opbouwwerk, dorpsondersteuner, jongerenwerk) en jeugdzorgorganisaties die hen zo nodig faciliteren.

1. Basisvoorzieningen die signaleren en als startpunt fungeren

Aan de basis van de nieuwe inrichting staan de basisvoorzieningen in de wijk of dorpskern. Denk aan het kinderdagverblijf, de peuterspeelzaal, de school, de buitenschoolse opvang (BSO), de combinatiefunctionaris, de opbouwwerker, de jeugd&jongerenwerker, de huisarts. De beroepskrachten in deze basisvoorzieningen krijgen (voor zo ver zij deze nog niet hebben of pakken) naast hun reguliere taak, een pedagogische taak. Zij kunnen omgaan met allerlei gedrag, zodat kinderen met bijvoorbeeld autisme en ADHD gebruik kunnen maken van reguliere collectieve voorzieningen voor vrije tijd en onderwijs dichtbij huis.⁹ Ze maken vanuit hun (vertrouwens)band gedrag, ontwikkeling etc. bespreekbaar. Omgekeerd kunnen opvoeders en kinderen hun vragen, twijfels en problemen met hen bespreken. Vaak

⁹ Hiermee zetten we in – in lijn met het beleidskader voor de begeleiding AWBZ en de stelselherziening passend onderwijs – in op inclusieve basisvoorzieningen voor jeugd&jongeren, zodat zij voor hun vrije tijd minder aangewezen zijn op specifieke voorzieningen (dagbesteding).

zullen ze dit eerder doen met een leerkracht of leidster dan met een onbekende. Schiet eigen kennis of kunde tekort of zijn er signalen dat er meer aan de hand is dan roepen ze de O&O-er erbij.

2. O&O-ers dichtbij, zijn aanspreekpunt voor en schakel naar alle jeugdzorg

Ter versterking van de basis, wijzen we vaste aanspreekpunten aan voor beroepskrachten en vrijwilligers van de basisvoorzieningen die in de wijk en/of op de basisvoorziening te vinden zijn: de professional met de taak van opvoed- en opgroeiadviseur (O&O-er). Zij kunnen bij deze aanspreekpunten terecht voor advies, om te sparren bij vragen of twijfels of voor praktische begeleiding (bijv. voetbalcoach die worstelt met enkele spelers). Ook opvoeders of jongeren kunnen bij de O&O-er terecht (op eigen initiatief, zelfstandig op aanraden van bijvoorbeeld een leerkracht of samen met diezelfde leerkracht)

De O&O-er is toegerust om een integrale analyse te maken van de vraag en is bij uitstek in staat om te normaliseren en ontzorgen. Hij pakt zelf de enkelvoudige en eenvoudigere vragen op en schakelt voor andere vragen passende ondersteuning in: licht waar mogelijk, zwaar waar nodig. De O&O-er is geen nieuwe professional. Het betekent veeleer een taakverscherping voor professionals die ook nu een informatie- en adviestaak hebben, bijvoorbeeld de schoolmaatschappelijk werker, de jeugdverpleegkundige of de wijkverpleegkundige van het consultatiebureau. Nieuw is de focus op normaliseren en ontzorgen, de functies dicht bij de basisvoorzieningen organiseren, de breedte/integraliteit van de info-/adviesfunctie én de integrale intake aan de voorkant.

3. Jeugd&Gezinswerkers die werken in sociale context (in gezin, thuis, in school)

Voor jongeren en/of hun gezinnen met complexe, meervoudige problemen zijn er straks J&G-ers die werken volgens de uitgangspunten van de integrale, gezinsgerichte aanpak (WrapAround Care). De J&G-er brengen we onder in het voorliggend veld en is zonder indicatie inzetbaar. Zijn caseload varieert afhankelijk van de zelfredzaamheid van de jeugdige en/of ouder en de ernst van de problematiek. De J&G-er vertegenwoordigt de belangrijkste vernieuwing. We beogen een substantiële capaciteit aan J&G-ers voor de lichtere als de zwaardere (multi)probleemgezinnen en jongeren, zodat meer gezinnen dichtbij ondersteuning krijgen. Deze capaciteit valt te realiseren door de werkwijze van de bestaande voorzieningen in het voorliggend veld (zoals het algemeen maatschappelijk werk en de gezinscoach) en de huidige geïndiceerde ambulante jeugdzorg te stroomlijnen volgens de uitgangspunten van deze aanpak. Daarnaast is een afbouw nodig van residentiële opvang ten gunste van ambulante jeugdzorg in de sociale context (= J&G-er).

4. Residentiële opvang in principe alleen als veiligheid in het geding is

Ook in de toekomst zijn en blijven er situaties waarbij de verantwoordelijkheid van de ouders om hun kinderen op te voeden (tijdelijk) moet worden overgenomen en het niet mogelijk is jeugdigen dichtbij (thuis) te ondersteunen. Bijvoorbeeld bij het overlijden van de ouders of wanneer de veiligheid van de jeugdige(n) of andere gezinsleden in het geding is. Voor deze situaties blijft pleegzorg en residentiële jeugdzorg nodig. Daarbij heeft pleegzorg de voorkeur boven residentiële zorg omdat pleegzorg dicht bij de gezinscontext nadert. Zoals aangegeven bij de jeugd&gezinswerker is het voornemen het volume aan residentiële jeugdzorg af te bouwen ten gunste van ambulante jeugdzorg (de J&G-er). Verder zien we mogelijkheden om de inzet van residentiële opvang verder te flexibiliseren, in combinatie met de inzet van de J&G-er in een gezin (bijv. parttime of kortdurend gebruik instelling). Ook kunnen jongeren tijdelijk worden onder gebracht bij andere (dan jeugd)opvangvoorzieningen in de eigen gemeente (bijv. volwassenzorg).

5. *Specialisten (specialistische zorg) die dienstbaar zijn*

Specialisten op het terrein van jeugdpsychiatrie, jeugd-LVB, pedagogiek en verslavingszorg zijn en blijven nodig voor o.a. vormen van diagnostiek, behandeling en daghulp voor jeugdigen. Zij werken vraaggericht met de focus op herstel van het normale leven en werken nog meer dan nu in de sociale context (en niet vanuit de instelling). Zij leveren een bijdrage aan specifieke onderdelen van het gezinsplan en zijn op afroep beschikbaar voor consult in het voorliggend veld. De O&O-er en J&G-er bepalen straks dát specialistische jeugdzorg nodig is en wát het moet opleveren (de bijdrage aan de doelen van het gezinsplan). De specialisten stellen de diagnose (wát er aan de hand en nodig is). De verwachting is dat de normaliserende en de ontzorgende werkwijze van de O&O-er en de J&G-er het beroep op specialistische zorg dempt. Bepaalde specialistische zorg - afhankelijk van de kosten en ingrijpendheid – kan straks zonder indicatie worden ingezet (zie verder hierna bij toegangsbeoordeling).

6. *Jeugdbescherming en Jeugdreclassering*

In situaties waarin opvoed&opgroei-ondersteuning geen vrije keuze meer is, maar door de rechter wordt opgelegd komt de jeugdbescherming en jeugdreclassering in beeld. Het is waarschijnlijk dat het rijk aan de decentralisatie van deze twee taken vergaande voorwaarden gaat verbinden. Idealiter blijft de jeugd&gezinswerker omwille van de continuïteit en zo min mogelijk gezichten voor het gezin, de begeleiding voortzetten nadat de rechter een maatregel heeft opgelegd. Een nieuwe gezinsvoogd aan het gezin toevoegen met toezichts- en begeleidingstaken (zoals in de huidige situatie) is dan niet nodig. Jeugdbescherming en jeugdreclassering kan zich in dat geval beperken tot toezicht.

3.3 Doorkijk naar de inrichting van de toegang

Hoe krijgen opvoeders, opgroeiërs en andere betrokkenen straks toegang tot de dienstverlening uit de bovenstaande paragraaf? Waar kunnen zij zich melden en hoe organiseren we de toegang tot de zorg waarvoor een vorm van indicatie nodig blijft. Deze paragraaf geeft een doorkijk naar de mogelijke organisatie van de toegang.¹⁰

1. Decentrale toegang in de wijken of dorpskernen, bij een beperkt aantal O&O-ers

De toegang wordt straks decentraal georganiseerd bij een aantal O&O-ers die in de directe woon- en leefomgeving actief zijn. Daarmee bouwen we voort op de netwerkstructuren van de CJG-ontwikkeling. Zij zijn het aanspreekpunt voor alle jeugdzorg, voeren een integrale intake uit en schakelen zo nodig de juiste ondersteuning in.

Naast deze decentrale toegang blijft een centraal punt nodig, waar vragen of signalen kunnen worden neergelegd die op andere manieren en plekken in de gemeente ‘oppoppen’ en waaraan ook telefonisch en digitaal vragen kunnen worden gesteld. Met het voorstel voor decentrale toegangspunten doen we recht aan twee uitgangspunten. Namelijk aansluiten bij de natuurlijke cliëntroute en een integrale intake aan de voorkant.¹¹

¹⁰ We beperken ons hier tot de inrichting van de toegang zonder tussenkomst van de rechter (gedwongen kader). Dit laatste vraagt nog om een nadere uitwerking.

¹¹ Het rijk gaat waarschijnlijk de huisarts een rol geven in de toeleiding naar specialistische jeugdzorg. Hierover zullen gemeenten met huisartsen afspraken moeten maken. Daarnaast behoudt volgens de laatste beleidsbrief de jeugdreclassering en jeugdbescherming een aparte toegang tot inzet van zorg.

2. Differentiatie in de toegangsbepaling, afhankelijk van de ingrijpendheid en de kosten

Om recht te doen aan het uitgangspunt van voldoende professionele handelingsruimte en voldoende mogelijkheden voor financiële beheersing, mandateren we de O&O-ers en J&G-ers om tot een bepaald maximum jeugdzorg in te zetten. Zij kunnen straks voorzieningen uit het huidige voorliggend veld inschakelen én jeugdzorgvoorzieningen die in de huidige situatie nog geïndiceerd zijn. Welke voorzieningen dit zijn, vraagt uitwerking. Vertrekpunt is dat:

- Zij rechtstreeks toegang hebben tot specialisten voor consultatie en advies (in de sociale context). Op deze manier kan snel – aan de voorkant - het advies worden ingeroepen van bijvoorbeeld een GGZ- of LVB-deskundige.
- De O&O-er – zonder indicatie – de J&G-er kan inschakelen voor jeugdigen en gezinnen met meervoudige problemen. Dit betekent dat ambulante vormen van jeugdzorg zonder indicatie beschikbaar worden.
- Zij gemandateerd worden om tot bepaalde hoogte (afhankelijk van de ingrijpendheid en de kosten) zelfstandig over de inzet van gespecialiseerde jeugdzorg te besluiten (dat-vraag).

Omdat de J&G-werker gezinsgericht en integraal werkt, zijn daarnaast afspraken nodig over de toegang tot onder andere woonruimte, schulddienstverlening, leerlingenvervoer, bijzondere bijstand en WMO-voorzieningen en mogelijk ook zorg en opvang voor volwassenen. Dit geldt met name voor de zeer zware multiprobleemgezinnen.

3. Centrale indicatie voor duurdere en ingrijpende vormen van jeugdzorg

De O&O-er en de J&G-er hebben geen onbeperkt mandaat om jeugdzorg door specialisten of residentiële jeugdzorg in te zetten. Voor ingrijpende en zeer dure vormen van jeugdzorg is goedkeuring vereist (indicatiestelling). Deze goedkeuring wordt verleend door een onafhankelijk en multidisciplinair team dat gemandateerd is om tot het hoogste niveau jeugdzorg in te zetten. Het gaat hierbij om een inhoudelijke beoordeling (waarvoor bijvoorbeeld wordt aangeschoven bij het gezin) en geen administratieve beoordeling (vanaf papier).

3.4 Doorkijk naar organisatie, aansturing en samenwerking

Bij organisatie en aansturing gaat het om de vraag waar we welke taken en functies straks beleggen en hoe we de uitvoering van deze taken aansturen. Daarbij komt ook het vraagstuk van bovenlokale samenwerking aan de orde, niet alleen op het terrein van visie-ontwikkeling, maar ook op het terrein van inkoop en gezamenlijke uitvoering (zie hieronder expertpool).

1. Eén uitvoeringsconcept voor Peelregio: gebiedsgerichte werkwijze O&O-er en J&g-er

In onze visie werken straks in alle zes Peelgemeenten professionals met O&O-taken en J&G-ers. Zij werken gebiedsgericht, zijn gekoppeld aan vaste werkgebieden (dorpskernen, wijken) en goed ingevoerd in de lokale netwerken, structuren en voorzieningen. De O&O-taak en J&G-taak kan in beginsel worden belegd bij een selectie van bestaande professionals die vanwege hun competenties zijn toegerust voor deze taak: zoals wijk- en jeugdverpleegkundigen, (school)maatschappelijk werkers, intensieve pedagogische thuisbegeleiders, cliëntbegeleiders etcetera. Zij werken straks in gebiedsteams samen met andere beroepskrachten vanuit de AWBZ, WMO etcetera.

We streven naar een eenduidige werkwijze van de O&O-er en de J&G-er voor de hele Peelregio. Deze eenduidigheid is in het belang van de jeugdige en het gezin, wiens leefsituatie zich niet tot de gemeentegrenzen beperkt. Denk aan jongeren die naar het voortgezet onderwijs in een andere gemeente gaan. Ook vereenvoudigt een eenduidige

werkwijze de samenwerking rond gezinnen met andere partners die Peelregionaal werken, zoals de nieuwe samenwerkingsverbanden passend onderwijs, kinderopvangorganisaties, het Veiligheidshuis, het Werkplein en de samenwerking op het terrein van WMO. Tot slot is eenduidige werkwijze in het belang van de O&O-er en J&G-er zelf (wiens moederorganisaties voor diverse gemeenten werken).

Deze eenduidigheid kunnen we op verschillende manieren realiseren. We zullen minimaal als gemeenten afspraken maken over taken- en competentieprofiel, werkwijze (o.a. wijze van intake, gezinsplan, registratie) en het mandaat van beide professionals. Daarnaast zullen we verschillende scenario's onderzoeken die verdergaande samenwerking inhouden, zoals gezamenlijke inkoop voor O&O-taken en J&G-ers, centrale (regionale) gemeentelijke aansturing van deze professionals (of gebiedsteams), of het beleggen van de aansturing bij een onafhankelijk stichting die O&O-ers en J&G-ers 'levert'.

2. Centrale expertpool voor de Peelregio, onder centrale sturing gemeente

In de vorige paragraaf is aangegeven dat we alleen voor (zeer) dure en ingrijpende vormen van jeugdzorg vasthouden aan een vorm van indicatie. Deze indicatie wordt belegd bij een (onafhankelijk) team van jeugdzorgspecialisten (jeugdarts, pedagoog, jeugdpsychiater, jeugd-LVB-deskundigen). Deze specialisten delen met elkaar een kritische houding tegenover zorgconsumptie. Dit team van specialisten staat onder rechtstreekse gemeentelijke aansturing. De gemeente houdt hiermee sturing op de toegangsbepaling naar dure en ingrijpende vormen van jeugdzorg.

Dit team (met de werktitel expertpool) heeft straks een functie voor de hele Peelregio. Dit heeft te maken met de wenselijkheid van eenduidigheid in de besluitvorming over ingrijpendere en dure vormen van zorg. Daarnaast gaat het om de toegangsbepaling van voorzieningen die bovenlokaal worden ingekocht. e onderzoeken de komende periode verschillende scenario's voor o.a. organisatie, aansturing en positionering van de expertpool. Het ligt voor de hand om bij de uitwerking een verbinding te leggen met het regionale maatschappelijk servicepunt WMO (werktitel) en met de indicatiestelling voor passend onderwijs die eveneens op het schaalniveau van de Peel zal worden georganiseerd.

3. Uitvoering specialistische jeugdzorgtaken op afstand, gezamenlijke inkoop

De overige vormen van specialistische jeugdzorg, inclusief de vormen van residentiële jeugdzorg organiseren we op afstand. Dit betekent inkoop (subsidiëren, bestuurlijk aanbesteden, openbaar aanbesteden) en aansturen op basis van prestaties en outcome. De inkoop van deze specialistische voorzieningen organiseren we bovenlokaal. Dit heeft vooral te maken met de gevraagde expertise voor een goede inkoop (met name voor zeer specialistische voorzieningen), risicospreiding (opvangen fluctuatie benodigd aantal specialistische voorzieningen), efficiency (in het inkoopproces), massa en een sterkere positie tegenover zorgaanbieders. Het staat gemeenten vrij om het schaalniveau te bepalen en op meerdere schaalniveaus in te kopen. We onderzoeken verschillende scenario's, waarbij gedacht wordt aan ondermeer het schaalniveau van Zuidoost Brabant en het schaalniveau van de Peelregio.

4. Projectstructuur

Dit hoofdstuk geeft de projectstructuur voor de gezamenlijke voorbereiding van de transitie jeugdzorg in de Peelregio.

4.1 Colleges en raden peelgemeenten

De colleges en gemeenteraden besluiten over de voorstellen die gezamenlijk worden voorbereid. De raden hebben een kaderstellende rol en besluiten over de uitgangspunten en beleidskaders. De colleges besluiten over voorstellen voor uitvoering en inrichting binnen de gestelde uitgangspunten en beleidskaders. De raadsleden ontvangen deze voorstellen ter kennisname.

4.2 PoHo Jeugd en onderwijs Peelland

PoHo Jeugd en onderwijs heeft tot taak om bestuurlijk voorstellen voor te bereiden die ter besluitvorming aan de colleges en raden van de individuele Peelgemeenten kunnen worden voorgelegd.

4.3. Stuurgroep Peelsamenwerking WMO & Jeugd

In het kader van de begeleiding Jeugd (AWBZ) is een Peelregionale stuurgroep in het leven geroepen. Deze krijgt een taak in het bevorderen van de afstemming tussen jeugdzorg en begeleiding (en de WMO). In de stuurgroep hebben zitting: Ton de Kok (voorzitter, secretaris Someren), Ton Klomp (concerncontroller Gemert-Bakel) en Rudy van de Maat (afdelingsmanager, gemeente Helmond). De projectleiders begeleiding (AWBZ) en transitie Jeugd nemen als adviseur deel aan de Stuurgroep. Voorstellen voor het PoHo worden via de Stuurgroep voorgelegd.

4.4 Projectgroep

Het ambtelijke overleg jeugd Peelregio fungeert als projectgroep en heeft tot taak ambtelijk voorstellen voor te bereiden. De projectgroep bereidt ook de behandeling in het PoHo jeugd voor. In de projectgroep hebben de beleidsmedewerkers/adviseurs van de diverse Peelgemeenten zitting. De projectgroep staat onder leiding van een projectleider van de gemeente Helmond (Katelijn Bouwmans).

De projectleider heeft zitting in de werkgroep Transitie Jeugdzorg van het SRE en vertegenwoordigt in deze werkgroep de Peelgemeenten. Ook is deze bij voorkeur de vertegenwoordiger in het ambtelijk coördinatieplatform transitie Jeugdzorg van de provincie en de B7. De projectgroep kent een aantal werkgroepen, waarbij ook (uitvoerende) professionals van instellingen kunnen aansluiten zodat kennis van de werkvloer wordt benut.

4.5 Denktank transitie jeugdzorg

De denktank transitie Jeugdzorg is sparringspartner voor de Peelgemeenten in de voorbereiding. Zij denken mee, en zijn betrokken bij het initiëren en evalueren van pilots. Zij komen maximaal 4x per jaar bijeen. In de denktank hebben directeur/bestuurders zitting.

MEE (Jeanette van den Tillaert), GGD (Marjo Blom), Zorgboog (Ine Eijdens/Henri Plagge), BJZ (Marja van Heel), BJ Brabant (Rob Eggenhuizen), Samenwerkingsverband Passend Onderwijs de Peel, primair onderwijs (Jan van der Heijden, beoogd voorzitter), Samenwerkingsverband Passend Onderwijs de Peel, voortgezet onderwijs (Hans Schapenk, beoogd voorzitter), LEV Groep (Marleen van Eijndhoven), GGZ Oost Brabant (Mietske van Hooff), Gemeenten (Lenie Thijs (vz), Nathalie Peijs, projectleider en een

ambtelijkevertegenwoordiger van de Peelgemeenten.). Periodiek wordt gezien of de samenstelling van de denktank om aanpassing vraagt.

4.6 Directie-overleg Jeugd

Tweemaal per jaar organiseert Helmond een directieoverleg. Vanaf 2011 hebben deze bijeenkomsten een Peelinsteek gekregen en zijn ambtelijk alle Peelgemeenten en de lokale welzijnsinstellingen uit de regiogemeenten uitgenodigd. Deelnemers aan het directieoverleg zijn directeur/bestuurders van alle partners in het jeugdbeleid (inclusief de huidige gespecialiseerde jeugdzorgaanbieders die in onze regio actief zijn). In het directieoverleg informeren we de directeur/bestuurders over de koers en creëren we draagvlak voor de richting die we voorstaan.

4.7 Cliëntenparticipatie

Op dit moment wordt de cliëntenparticipatie geregeld via de lokale adviesorganen die elke gemeente in het kader van de WMO heeft. Daarnaast zijn de jongeren van Helmond Jong2Gether gevraagd om mee te denken.

In de komende periode wordt gezien hoe we ouders en jongeren en bestaande cliënten in de jeugdzorg nog meer kunnen betrekken bij de verdere uitwerking. Hiertoe zullen we komend half jaar samen met de lokale adviesorganen een voorstel uitwerken.

5. Aanpak en vervolgplanning

Dit laatste hoofdstuk geeft een mijlpalenplanning voor de periode 2012-2015, waarin de belangrijkste mijlpalen staan aangegeven.

5.1 Relevante ontwikkelingen voor planning

Hoewel de nieuwe wet waarschijnlijk met ingang van 2015 van kracht zal zijn, is er een aantal ontwikkelingen die vragen dat we eind 2013 al voorbereid zijn om een aantal taken over te nemen. Dit betekent dat dan minimaal de toegangsbepaling en de inkoop moeten zijn geregeld. Het gaat om:

- De begeleiding jeugd (AWBZ). Deze taak gaat naar verwachting vanaf 2014 over naar de WMO (en vanaf 2015 naar de nieuwe Wet zorg voor Jeugd). De tijdspaden van de beide decentralisaties sluiten dan beter aan. Dit geeft ons meer tijd om de toegangsbepaling voor de begeleiding jeugd te organiseren conform de uitgangpunten bij de transitie jeugdzorg.
- De 'Versnelling'. De gemeenten in Brabant werken nu samen met de provincie een voorstel uit om vervroegd de enkelvoudige ambulante begeleiding voor jeugd over te dragen aan de gemeenten. Dit betekent dat de provincie gemeenten mandaat verleent tot aan de wettelijke transitie, om afspraken te maken met jeugdzorgaanbieders over zorgverlening en verantwoordingsinformatie. In september zullen bestuurders van de SRE-gemeenten besluiten of zij deze taken vanaf 2014 willen overnemen. Nadere besluitvorming door de individuele colleges vindt plaats in de zomer van 2013.
- Passend onderwijs (PO). Volgend jaar voorjaar dienen de nieuwe samenwerkingsverbanden PO in een zogenaamd 'op overeenstemmingsgericht overleg' met de gemeenten de onderwijs- ondersteuningsplannen voor het nieuwe samenwerkingsverband te bespreken. Om die reden vindt er nu al op Peelregionaal niveau voortdurend afstemming plaats met het onderwijs over de aansluiting op de jeugdzorg en de afbakening van verantwoordelijkheden.
- Een laatste harde deadline is dat 1 jaar voor de nieuwe wet in werking treedt, de bovenlokale samenwerking moeten zijn geregeld voor een aantal jeugdzorgtaken. De organisatie van de samenwerking wordt nu al breder opgepakt door de gemeentesecretarissen van de Peelgemeenten.

5.2 Werkwijze

De komende periode werken we – samen met het veld - verder aan de uitwerking van het beleidskader en de inrichting van de jeugdzorg. Parallel aan dit uitwerkingstraject toetsen we via diverse pilots de voorgestelde uitwerkingsrichting. Op dit moment lopen de volgende pilots:

Pilot Schoolteam: Is een initiatief van het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Voortgezet Onderwijs. De pilot is bedoeld om uit te werken hoe de jeugdzorg straks zo goed mogelijk kan aansluiten bij de onderwijsondersteuningsstructuur van het regulier onderwijs. De gemeente Helmond is afgevaardigd in de Stuurgroep. Locaties waar deze pilot gaat draaien zijn IVOD-Deurne, Strabrecht Geldrop, Vakcollege Helmond, Varendonck College (Asten, Someren).

Pilot Jeugd&Gezinswerker (Krachtteam): Is een initiatief van de gemeente Helmond. Pilot is bedoeld om ervaring op te doen met de integrale gezinsgerichte aanpak volgens WAC en input te verzamelen voor een goede inbedding in lokale structuren. Gekoppeld aan denktank Transitie.

Pilot Medisch Kinderdagverblijf: initiatief van gemeente Helmond. Gekoppeld aan denktank Transitie. Pilot is bedoeld om te experimenteren met ambulante jeugdzorgbegeleiding op reguliere kinderdagverblijven om zo de instroom in het MKD en de automatische doorstroom naar het speciaal onderwijs te verminderen.

Pilot VIA (Vrijwillige Inzet Ambulante begeleiding): toeleiden van jongeren naar jeugdzorg zonder indicatiebesluit BJZ, liep in 2011 in Helmond en Laarbeek. Deze werkwijze wordt waarschijnlijk voortgezet.

5.3 Planning

Onderstaande mijlpalenplanning geeft de belangrijkste (tussen)resultaten die tot 2015 moeten worden opgeleverd. De planning focust op de politiek-bestuurlijke besluitvorming die wordt gevraagd. Het spreekt voor zich dat de lokale adviesorganen voor elk voorstel dat aan de gemeenteraden en/of de colleges ter besluitvorming worden voorgelegd om advies worden gevraagd.

		Wie	Gereed op
1.	Voorbereidingstraject: Piketpalen voor alle vervoltrajecten		
	Voorleggen uitgangspunten en plan van aanpak aan individuele colleges Peelgemeenten	Colleges	Sept 2012
	Vaststellen uitgangspunten voor voorbereiding transitie jeugdzorg door gemeenteraden op Peellandniveau	Raden	Nov. 2012
	<i>Gezamenlijke verantwoordelijkheid gemeenten. Projectleider en projectgroep leveren beslisdocumenten aan Stuurgroep en Poho. Projectleider legt verantwoordelijkheid af aan Stuurgroep.</i>		
2.	Beleidsontwikkelingstraject: Beleidsplan en verordening		
	Standpuntbepaling Versnelling in SRE-verband	POHO SRE	Sept. 2012
	Nadere besluitvorming over Versnelling m.i.v. 2014 (mandaat en regionale bestuursovereenkomst)	Colleges	Juli 2013
	Standpuntbepaling o.a. eigen bijdrage, afbakening zorg zonder indicatie, beleidsdoelen en resultaten (o.b.v. actuele cijfers), gedwongen kader	POHO Peel	Juli 2013
	Inventarisatie van actuele en accurate cijfers over het huidige beroep op geïndiceerde jeugdzorg (0-situatie)	Werkgroep SRE	Mrt. 2013
	Vaststellen Peelregionaal beleidsplan transitie jeugdzorg, inclusief financiële paragraaf	Raden	Winter 2013/2014
	Vaststellen verordening i.k.v. nieuwe Jeugdwet	Raden	Najaar 2014
	Vaststellen van Implementatieplan/ontwerpplan (t.k.n. naar de raden)	Colleges en t.k.n. raden	Juli 2014
	<i>Gezamenlijke verantwoordelijkheid gemeenten. Projectleider en projectgroep leveren beslisdocumenten aan Stuurgroep en PoHo. Projectleider legt verantwoordelijkheid af aan Stuurgroep.</i>		

4.	Inrichting van de jeugdzorg op lokaal en peelregionaal niveau: organisatie&aansturing nieuwe stelsel		
	Uitwerking pedagogische civil society (welke afspraken zijn op Peelregionaal niveau nodig over lokaal basisaanbod)	Werkgroep	Dec. 2012
	Uitwerking toegang: O&O-er, J&G-er (taak, profiel, mandaat, positionering, registratie, intake, capaciteit etc.), expertpool (taak, samenstelling, positionering, organisatie + ondersteunende taken) incl. aansluiting bij ondersteuningsstructuur onderwijs en veiligheidshuis	Werkgroep en uitvoerende instellingen	Begin 2013
	Vaststellen ontwerp voor de inrichting van de jeugdzorg o.b.v. de uitgangspunten, de uitwerking en pilots (waar/bij wie beleggen we de diverse taken/functies en hoe sturen we het stelsel aan, wat betekent dit voor de gemeentelijke samenwerking)?	Colleges en t.k.n. Raden	Begin 2013
	Inrichten van de toegang t.b.v. van Versnelling en begeleiding jeugd (aanwijzen en bijscholen O&O-ers, inrichten expertpool etc.)	Gemeente en uitvoerende instellingen	Dec. 2013
	Stroomlijnen deel capaciteit voorliggend veld volgens de uitgangspunten van WAC (in het kader van lokale subsidieprogramma's)	Uitvoerende instellingen	Dec. 2013
	<i>Gezamenlijke verantwoordelijkheid gemeenten. Projectleider en projectgroep leveren beslisdocumenten voor Stuurgroep en PoHo. Projectleider legt verantwoordelijkheid af aan Stuurgroep. Projectleider maakt afspraken met uitvoerende instellingen in denktank.</i>		
5.	Organiseren bovenlokale samenwerking: samenwerkingvorm		
	Bepalen wat lokaal, wat op Peelregionaal niveau en wat op SRE-niveau, voor zover het gaat om gezamenlijk beleid, inkoop en uitvoering , verwerken in ontwerp (3)	Colleges en t.k.n. raden	Dec. 2012
	Bepalen (juridische) samenwerkingsvorm voor samenwerking op Peelregionaal niveau en SRE-gemeenten (relatie met begeleiding AWBZ)	Colleges en t.k.n. raden	Dec. 2013
	<i>Gezamenlijke verantwoordelijkheid gemeenten. Projectleider en projectgroep leveren beslisdocumenten. Projectleider legt verantwoording af aan Stuurgroep. .</i>		
5.	Inkoop jeugdzorg/afspraken over aanbod jeugdzorg (incl. begeleiding jeugd en Versnelling m.i.v. 2014)		2014
	Verdieping op werksoorten, verkennen mogelijkheden om individuele voorzieningen te collectivieren	Master-classes SRE, Werkgroep AWBZ	2012 en 2013
	Bepalen inkoopmodel(len): subsidiëren, bestuurlijk aanbesteden, openbaar aanbesteden	Colleges	Mei 2013
	Bepalen bestek/programma van eisen voor inkoop/afspraken in het kader van de Versnelling en begeleiding jeugd	Colleges	Zomer 2013

	Inkoopproces voor begeleiding jeugd/maken van afspraken over jeugdzorgaanbod en verantwoordingsinformatie met huidige jeugdzorgaanbieders (i.k.v. versnelling).	P.M. (afh. van jur. construct)	Vóór 1 jan. 2014
	Vaststellen bestek en/of programma van eisen voor overig jeugdzorgaanbod.	Ambtelijk	Begin 2014
	Inkoopproces overige jeugdzorg	P.M. (afh. van jur. construct)	Vóór 1 jan. 2015
	<i>Gezamenlijke verantwoordelijkheid gemeenten. Projectleider en projectgroep leveren beslisdocumenten aan stuurgroep en PoHo. Projectleider legt verantwoording af aan Stuurgroep. .</i>		

Bijlage 1. Overzicht met gebruikte afkortingen

AMW	Algemeen Maatschappelijk Werk
B7	Brabant 7; de 7 grootste steden van Brabant
BJZ	Bureau Jeugdzorg
BSO	Buitenschoolse Opvang
CJG	Centrum voor Jeugd en Gezin
GGD	Gemeentelijke Gezondheidsdienst
J&G-er	Jeugd en Gezinswerker
jeugd-GGZ	Geestelijke Gezondheidszorg voor jeugdigen
jeugd-LVG	zorg voor licht verstandelijk gehandicapte jongeren
JGZ	Jeugd Gezondheidszorg
JZ	Jeugdzorg
LEV-groep	Eigen naam regionale organisatie voor Welzijn en Maatschappelijke Dienstverlening.
LVB-voorzieningen	Voorzieningen voor jongeren met een licht verstandelijke beperking
MBO	Middelbaar Beroepsonderwijs
MEE	Eigen naam onafhankelijke organisatie voor iedereen met een beperking en hun omgeving
O&O-er	Opvoed- en Opgroei-adviseur
PCL	Permanente Commissie Leerlingenzorg
PO	Primair Onderwijs
POHO	Portefeuillehouders Overleg (van de Peelgemeenten of de 21 SRE-gemeenten)
SMW	School Maatschappelijk Werk
SRE	Samenwerkingsverband Regio Eindhoven
VO	Voortgezet Onderwijs
WAC	Wraparoundcare
WMO	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
ZOB	Zuidoost-Brabant

Bijlage 2.

Samenvattend overzicht van de adviezen van de adviesraden van de Peelgemeenten en de reactie daarop namens de Colleges van Burgemeester en Wethouders (de reacties van de WMO-raad van Laarbeek en Helmond Young 2Gether worden nog toegevoegd).

Gemeente/ adviesorgaan	Inhoud advisering	Reactie
Gemeente Asten, participatieraad	De nota is helder, maar naar de mening van de participatieraad ontbreekt er een wezenlijk stuk: het werken vanuit de basis, dus vanuit de burger. De basis van de jeugdzorg is de ouder en/of het kind en daarom is het belangrijk dat die ook de regie houden.	Op pagina 4 is bij paragraaf 2.1 het uitgangspunt gedefinieerd dat ouders primair verantwoordelijk zijn voor de opvoeding en de regie voeren op de ondersteuning. Professionals gaan ouders geen zaken uit handen nemen, maar gaan naast ouder/kind staan om te zorgen dat die regie kunnen blijven houden op hun leven. Alleen wanneer de veiligheid van het kind(systeem) in het geding is kan deze verantwoordelijkheid (tijdelijk) worden overgenomen.
Gemeente Asten, participatieraad	Er wordt aangegeven dat decentralisatie noodzakelijk is omdat de jeugdzorg zoals die nu is georganiseerd, gefaald heeft. De Participatieraad is het met deze opmerking niet eens. Wij zijn van mening dat er onvoldoende gekozen wordt voor de principiële inbreng van de burger en dat inspraak (nog) niet wordt meegenomen. Het oor te luisteren leggen bij bijvoorbeeld jeugdverenigingen alsmede andere verenigingen met veel jeugdleden is een vorm van cliëntenparticipatie en daarvan moet meer gebruik worden gemaakt.	Wij onderschrijven het belang om ouders, jongeren en huidige jeugdzorgcliënten te betrekken bij de voorbereiding van de transitie Jeugdzorg. Op pagina 15 is aangegeven dat wij komend half jaar hiervoor samen met de lokale adviesraden een voorstel uitwerken voor de manier waarop we deze participatie het beste kunnen organiseren.
Gemeente Asten, participatieraad	Wij zijn ook benieuwd hoe het eigen kracht - principe wordt gestimuleerd omdat in het stuk daar niet verder op wordt ingegaan.	Het activeren en versterken van de eigen kracht heeft gevolgen voor de werkwijze en taakopvatting van professionals en vrijwilligers en vraagt bij velen (ook bij ouders) een cultuuromslag. Wij zullen samen met instellingen uitwerken hoe dit te stimuleren

		(bijvoorbeeld via scholing, intervisie, werkbegeleiding). Verder wordt hier ook lokaal in het kader van de WMO aan gewerkt.
Gemeente Asten, participatieraad	Een algemene opmerking bij punt 1. én de voetnoot op pagina 9 luidt dat we ons moeten realiseren dat het nooit mogelijk zal zijn om alle kinderen / jongeren met hun specifieke behoeften te geven wat ze nodig hebben. Ook moeten we ons goed realiseren dat inclusieve basisvoorzieningen altijd hun beperkingen zullen hebben.	Er wordt hier gesproken over een streven om zo veel mogelijk jongeren met speciale behoeften op te vangen in reguliere voorzieningen. We blijven realistisch en zien in dat dit niet voor alle kinderen/jongeren zal gaan.
Gemeente Asten, participatieraad	Ten aanzien van pagina 12, onder 1. laatste alinea: laat die onafhankelijke stichting ook echt onafhankelijk worden ingevuld en betrek daar vooral ook burgers i.c. ouders en jeugdigen bij. Ook wij willen als Participatieraad bij de ontwikkelingen betrokken blijven.	Deze reactie verwijst naar één van de mogelijke (organisatie)varianten voor de uitvoering van de jeugdzorg die wij komende periode onderzoeken. Wij erkennen het belang van autonome professionals, die vraaggericht werken om zo te waarborgen dat het kind/gezin centraal staat en nemen dit mee bij de afweging van de varianten. Ook betrekken wij de adviesraden hierbij.
Gemeente Helmond, Gehandicaptenoverleg Helmond (GOH)	Het GOH ziet overeenkomsten (qua visie en uitgangspunten) met het beleidskader AWBZ begeleiding en het beleid van de gemeente Helmond op het terrein van schulddienstverlening. Het GOH erkent de voordelen van de kanteling en vraagt aandacht voor de nadelen/bij-effecten zoals: <ul style="list-style-type: none"> - De toenemende druk op mantelzorgers die volgens het GOH vraagt om nog betere ondersteuning van mantelzorgers. - Meer kans op verschillen in behandeling tussen gemeenten. 	We erkennen dat het beroep op eigen kracht en sociale netwerken veel vraagt van mantelzorgers en dat hier een relatie ligt met andere transitie zoals die van begeleiding (AWBZ). De gemeente Helmond continueert vooralsnog het huidige mantelzorgbeleid en zal naar aanleiding van de transitie bezien of bijstelling nodig is. <p>Vanwege de decentralisatie van jeugdzorgtaken naar gemeenten, ontstaan er onvermijdelijk verschillen in behandeling. Via samenwerking in de Peel en afstemming in SRE-verband zullen de verschillen in de</p>

		regio niet te groot zijn. Daarnaast volgen we de visie-ontwikkeling in G32-verband en/of de VNG en zal de wetgever met vereisten komen.
Gemeente Helmond, Gehandicaptenoverleg Helmond (GOH)	In de notitie wordt nog niet gespecificeerd hoe de kwaliteit en het toezicht hierop wordt gewaarborgd. Zij adviseert meetbare doelen en prestatie-indicatoren vast te stellen. Ook kan de cliëntenparticipatie hierin een rol vervullen.	Dit punt wordt verder uitgewerkt in het beleidsplan jeugdzorg, dat we in 2014 ter advisering aan de adviesraden zullen voorleggen. We bouwen daarbij voort op de bepalingen die in de wet hierover zullen worden opgenomen.
Gemeente Helmond, Gehandicaptenoverleg Helmond (GOH)	Het GOH waarschuwt om in het begin rekening te houden met hogere (aanloop)kosten, zoals aanvullende opleiding, oplossen van kinderziekten (en niet meteen een besparing in te boeken)	Dit advies wordt meegenomen bij het financiële kader dat onderdeel zal zijn van het beleidsplan dat in 2014 wordt opgesteld.
Gemeente Helmond, Gehandicaptenoverleg Helmond (GOH)	Op pagina 9 wordt aangegeven dat opvoeders of jongeren terecht kunnen bij de O&O-er, hetzij rechtstreeks, <u>hetzij met of via de O&O-er</u> . Onduidelijk is wat met het onderstreepte deel wordt bedoeld.	De tekst op pagina 9 is als volgt aangepast: opvoeders of jongeren kunnen bij de O&O-er terecht. Dit kan op eigen initiatief, of op aangeven van een derde (bijv. advies van leerkracht). Ook is het denkbaar dat bijv. een leerkracht samen met de ouder en/of jongere met de O&O-er in gesprek gaat.
Gemeente Helmond, Gehandicaptenoverleg Helmond (GOH)	Op pagina 10, punt 4 wordt gesteld dat residentiële opvang alleen na indicatie inzetbaar is. De vraag is wie deze indicatie verstrekt.	Dit is nog niet bepaald en is onderwerp van verdere uitwerking. Denklijn is dat een onafhankelijk en multidisciplinair team van experts wordt gemandateerd om tot het hoogste niveau jeugdzorg in te zetten (zie pagina 12).
Gemeente Helmond, Gehandicaptenoverleg Helmond (GOH)	Op pagina 10, punt 5 wordt gesteld dat specialisten de diagnose stellen. Het GOH stelt dat ook de O&O-er en J&G-werker op basis van een diagnose dienen te werken.	Uiteraard maken ook de O&O-er en J&G-werker een inschatting van wat nodig is. Op pagina 10 is aangegeven hoe de J&G-werker en specialist zich tot elkaar verhouden. Hierbij besluit de J&G-werker <u>dat</u> een specialist nodig is en bepaalt de specialist op basis

		van een diagnose <u>wat</u> er nodig is om dit te realiseren.
Gemeente Helmond, Gehandicaptenoverleg Helmond (GOH)	Adviseert een afkortingenlijst toe te voegen aan de nota.	Dit advies is overgenomen. Zie hiervoor bijlage 1.
Helmond Jong2Gether	<p>Deelt het uitgangspunt dat het goed is dat multiprobleemgezinnen niet door te veel verschillende hulpverleners worden bezocht en dat de regie bij een persoon blijft die naast (niet boven) het gezin gaat staan.</p> <p>Benadrukt het belang van een goede 'klik' met de generalist, het opbouwen van een vertrouwensrelatie en open communicatie (niet achter de rug van jongere en het gezin om zaken bespreken of regelen).</p> <p>Stelt dat visie qua uitwerking gevolgen heeft voor opleidingsniveau van de generalist, gewenste cultuur bij instellingen (zoals woningcorporaties) et cetera.</p>	Wij delen het belang van een goede 'klik' en vertrouwensrelatie en open communicatie en hebben hiervoor aandacht bij de uitvoering. Dit geldt ook voor de opleidingseisen van de generalist en de cultuuromslag bij instellingen.
Gemeente Deurne, Participatieraad	De participatieraad spreekt de zorg uit over het hoge abstractieniveau van de notitie en ziet in het plan van aanpak in hoofdstuk 5 niet terug dat zij bij het vervolg nog een rol heeft in de advisering. Verder vraagt de participatieraad meer in het algemeen aandacht voor de positie van lokale adviesraden en gemeenteraden bij voortschrijdende samenwerking tussen de Peelgemeenten.	<p>Het is nadrukkelijk de bedoeling om de lokale adviesraden bij de hele voorbereiding van de transitie jeugdzorg te betrekken en dus ook bij het nog op te stellen beleidsplan (2014), de verordening (2013-14) en het ontwerp voor de organisatie en aansturing van de jeugdzorg (2013). We hebben dit naar aanleiding van uw reactie voor de duidelijkheid geëxpliciteerd in hoofdstuk 5 (inleidende alinea 5.3).</p> <p>In deze beginfase hebben wij u gevraagd te adviseren over de kaderstellende uitgangspunten die wij bij de voorbereiding van de transitie jeugdzorg hanteren.</p>

		Naarmate de voorbereiding vordert en het proces en de bijbehorende stukken dichterbij de uitvoering komen en concreter worden vragen wij u meer op detail te reageren.
Gemeente Deurne, Participatieraad	Participatieraad onderschrijft de uitgangspunten van 1) integrale zorg en ondersteuning van kinderen en gezinnen dichtbij huis; 2) lokale toegang en aanmelding en regionale afhandeling, verstrekking en administratie; 3) het zonder indicatie snel kunnen inzetten van bepaalde vormen van jeugdzorg; 4) de opbouw van de dienstverlening (pyramide); 5) een kind, een gezin, een plan, een gezicht	
Gemeente Deurne, Participatieraad	De PRD vraagt zich af of er voldoende innoverend vermogen in de denktank aanwezig is. Daarnaast mist de Participatieraad concreet een vertegenwoordiging van de Anton van Dijkschool in Helmond in de denktank, daar deze school ontzettend veel expertise heeft ten aanzien van Jeugdzorg.	In de denktank zitten een beperkt aantal vanuit de inhoud betrokken organisaties, die wij vragen vanuit het belang van jeugdige en gezin met ons mee te denken. Tevens zijn zij goed op de hoogte van de knelpunten van het huidige systeem. Het onderwijs is in de Denktank vertegenwoordigd via de voorzitters van de samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs. Daarnaast vindt er 2 x per jaar breder afstemming plaats met diverse instellingen en worden op diverse momenten (rondom concrete vraagstukken of thema's) gericht professionals/instellingen betrokken bij het ontwikkelingsproces. De Anton van Dijkschool is hiervoor nadrukkelijk in beeld.
Gemeente Deurne, Participatieraad	PRD geeft tips over "buddy-systeem" en digitale hulpsite (punt 1 t/m 3)	De tips zullen in een later stadium zeker worden meegenomen.

<p>Gemeente Deurne, Participatieraad</p>	<p>De PRD stelt een aantal vragen op organisatorisch gebied:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ -werkgever O&O en J&G ▪ verband WMOloket en O&O/J&Gmedewerker ▪ samenwerking CJG (punt 4 t/m 6) <p>en vraagt tevens naar het functieprofiel en opleidings/trainingsplannen.</p>	<p>Het voorliggend stuk betreft uitgangspunten (hoofdstuk 2) en denklijnen (in hoofdstuk 3) voor onder andere organisatie, aansturing en gemeentelijke samenwerking. Deze laatste worden komende maanden uitgewerkt. Hierbij gaat het om vraagstukken zoals inkoop/subsidiëring; organisatie en aansturing; competentie- en functieprofielen O&O en J&G; verbinding Wmo (AWBZ), werk en inkomen en passend onderwijs etc. Het is in dit stadium niet mogelijk om een antwoord te geven op de vragen die hiermee samenhangen.</p>
<p>Gemeente Deurne, Participatieraad</p>	<p>De PRD wilt weten hoe wordt omgegaan met gezinnen die de hulpvraag niet stellen en/of onderkennen dan wel de hulp afwijzen (punt 8)</p>	<p>De basisvoorzieningen hebben een signalerende functie. Op het moment dat een gezin zelf geen vraag stelt, maar de omgeving wel een signaal afgeeft, zal actie op het signaal ondernomen worden. Hierbij zal nadrukkelijk ingezet worden op samen aanpakken. Daarbij kan in extreme situaties waarin hulp afgewezen wordt een vorm van bemoeizorg worden ingezet. Hierbij moet dan wel gedacht worden aan multi-probleemgezinnen met zware problematiek.</p>
<p>Gemeente Deurne, Participatieraad</p>	<p>De PRD vraagt verduidelijking op het uitgangspunt "ondersteuning heeft niet primair tot doel persoonlijke stoornissen of tekorten op te lossen.</p>	<p>Met dit uitgangspunt willen we benadrukken dat ondersteuning gericht moet zijn op herstel van het normale leven, waarbij jongere en/of ouders weer grip krijgen op hun situatie. Dit vraagt dat stoornissen en tekorten voor de jongere en/of ouders beheersbaar en hanteerbaar worden en niet per definitie opgelost.</p>
<p>Gemeente Deurne,</p>	<p>De PRD vraagt welke definitie wordt gebruikt voor veiligheid</p>	<p>Veiligheid gaat in dit verband om de veiligheid van het</p>

Participatieraad	(punt 10).	kind(systeem) zelf.
Gemeente Gemert-Bakel WMO-adviesraad	<p>1) Het advies van de WMO adviesraad is tweeledig.</p> <p>Allereerst betreuren wij het dat voor de aanpak beschreven in de notitie is gekozen. Wij hadden liever gezien dat gekeken was naar de zorg en de organisatie zoals die nu is vormgegeven, waar deze zorg en hulpverlening goed verloopt en hoe deze te verbeteren is.</p> <p>Uitgaande van de gekozen aanpak hebben wij de volgende op- en aanmerkingen op de notitie:</p>	De aanpak om het denkproces blanco in te stappen is een bewuste keuze met als belangrijkste reden dat breed wordt erkend dat een transformatie of grondige vernieuwing van het stelsel nodig is. Deze werkwijze wordt gevolgd door alle 21 gemeenten in Zuidoost Brabant.
Gemeente Gemert-Bakel WMO-adviesraad	2a) In de notitie zijn de financiën leidend. Wij opteren als uitgangspunt: goede zorg op de goede plek	De gemeenten ontvangen in de toekomst voor de uitvoering van de jeugdzorgtaken financiële middelen. We zoeken binnen deze financiële kaders naar de mogelijkheden om de juiste ondersteuning (zorg) op de juiste plek te bieden. Wanneer blijkt dat de middelen die de gemeenten van het rijk hiervoor ontvangen ontoereikend zijn, gaan wij in overleg met de gemeenteraden. Hier gaan wij vooralsnog niet van uit.
Gemeente Gemert-Bakel WMO adviesraad	In een gemeentelijk stuk over transitie jeugdzorg dient naar onze mening geen pedagogische en/of psychologische verantwoording te staan. Dit is aan die professionals.	Deze reactie verwijst onder andere naar de professionele uitgangspunten in hoofdstuk twee die raken aan de vakinhoud van de jeugdzorgprofessionals. Duidelijkheid over deze uitgangspunten geeft richting aan wat we als gemeenten van professionals verwachten en concretiseert de (cultuur)omslag die we beogen. De uitgangspunten zijn bovendien in overleg met de

		instellingen geformuleerd.
Gemeente Gemert-Bakel WMO-adviesraad	2c) In de notitie wordt uitgegaan van een gedegen inhoudelijke kennis in de basisvoorziening. Dit is echter naar onze mening utopisch. Wanneer dit als uitgangspunt wordt genomen voor het beleid, creëer je een piramide met een zwak fundament, waardoor de constructie na verloop van tijd in elkaar zal storten;	Wij zien goed toegeruste basisvoorzieningen niet als een gegeven, maar als een streven. In het kader van ontwikkelingen als passend onderwijs, vroeg- en voorschoolse educatie werken basisvoorzieningen als scholen, kinderdagverblijven en peuterspeelzalen zelf hard aan het verbeteren van de (pedagogische) kwaliteit. Daarnaast liggen er in de transitie jeugdzorg juist kansen om de deskundigheid en expertise in basisvoorzieningen te versterken.
Gemeente Gemert-Bakel WMO-adviesraad	2d) De notitie geeft geen inzicht in de omvang van de problematiek, de grootte van de doelgroep, de huidige wijze van inrichting van de zorg en hoe deze laatste is betrokken bij het vormgeven van deze notitie	We zullen in het nog op te stellen beleidsplan (2014) inzicht geven in de omvang van problematiek en doelgroep. In SRE-verband wordt op dit moment een onderzoek uitgevoerd om adequate gegevens boven tafel te krijgen. De Startfoto transitie jeugdzorg regio Zuidoost Brabant (te downloaden via website van het SRE) geeft een indicatie, maar is onvolledig en onvoldoende accuraat. In paragraaf 4.6 wordt aangegeven dat wij komend half jaar een voorstel uitwerken voor de wijze waarop we de doelgroep bij de verdere voorbereiding betrekken. We zullen de lokale adviesraden benaderen om hierover met ons mee te denken.
Gemeente Gemert-Bakel Wmo-adviesraad	2e) Daarnaast zijn er nog een aantal details in de notitie waar wij moeite mee hebben. Wij gaan ervan uit dat we hier in een later stadium op terug kunnen komen.	In deze beginfase vinden wij het vooral belangrijk dat u op hoofdlijnen meedenkt. Wanneer het proces vordert en bijbehorende stukken dichterbij de uitvoering komen heeft u de gelegenheid om op detail te

		adviseren.
Gemeente Someren, Wmo-platform	Wat wij missen in de nota is het volgende. Er wordt gesteld dat er een stijgend beroep op de jeugdzorg wordt gedaan. De vraag is: hoe komt dat ? Als we weten wat de oorzaken hiervan zijn kan er ook naar gehandeld worden. In de nota wordt daar o.i. veel te weinig aandacht aan geschonken.	Er zijn landelijk vele studies gedaan naar het falen van het huidige stelsel en het stijgende beroep op jeugdzorg. Naar aanleiding van uw advies is een noot toegevoegd met een verwijzing naar een evaluatie-onderzoek en rapport van een parlementaire Werkgroep (uit 2010) dat op breed politiek en maatschappelijk draagvlak kan rekenen. In de notitie volstaan we met een summierere verwijzing naar de ongewenste spiraal van signaleren, problematiseren, professionaliseren en exporteren van problemen die onder het huidige stelsel ligt en het gebrek aan samenhang bij de ondersteuning van multiprobleemgezinnen.
Gemeente Someren, Wmo-platform	Onder 2.1, de inhoudelijke uitgangspunten, wordt gesteld dat de buurt en de familieleden, zelfs iedereen die betrokken is bij de jongere <u>de plicht</u> heeft om kinderen te ondersteunen en te stimuleren bij het opgroeien en de ontwikkeling van kinderen. Men kan zich hier de vraag stellen of niet teveel gevraagd wordt van de familie, de buurt en anderen en of dit in de praktijk ook werkelijk werkt.	De notitie spreekt niet van een plicht. Wel hanteren we het uitgangspunt dat iedereen die betrokken is bij een jongere/gezin een bijdrage kan leveren aan de opvoeding. Bijvoorbeeld door bij kwajongensgedrag of overlast niet over de jongere of ouders te praten, maar vooral met de jongere of ouders.
Gemeente Someren, Wmo-platform	Onder 2.1, de inhoudelijke uitgangspunten, zouden wij onder "gemeenten" de tekst graag aangevuld zien met : "En de basis te leggen voor de mogelijkheid voor meldingen door derden, zodanig dat er eventueel sprake is van de mogelijkheid tot anonieme melding".	In de concept-Jeugdwet wordt aangegeven dat gemeenten verantwoordelijk zijn voor het instellen en in stand houden van één meldpunt voor huiselijk geweld en kindermishandeling. Dit meldpunt fungeert als meldpunt voor gevallen of vermoedens van huiselijk geweld of kindermishandeling, dient naar aanleiding van een melding te onderzoeken of er

		<p>sprake is van kindermishandeling en brengt hulpverlening op gang of informeert de politie.</p> <p>In het op te stellen beleidsplan en de daarbij behorende uitwerking, zal nader ingegaan worden op de mogelijkheden van melding en of /hoe de wijze van anonieme melding wordt ingevuld.</p> <p>Anoniem melden door derden heeft niet onze voorkeur.</p>
Gemeente Someren, Wmo-platform	Onder 2.2, de professionele uitgangspunten, na de eerste aanhef, zouden wij op willen merken dat er een nadere onderbouwing gewenst is in relatie met het mogelijke verschil van belangen. Professionals hebben immers ook een productiebelang, wat weleens anders zou kunnen zijn als de gewenste aanpak.	Het uitgangspunt van vraaggerichtheid brengt voor ons tot uitdrukking dat wij willen dat professionals vanuit de casuïstiek van de jongere, gezin handelen én niet vanuit het beschikbare aanbod en het productiebelang van de moederorganisatie.
Gemeente Someren, Wmo-platform	Onder 2.2, de professionele uitgangspunten wordt ook gezegd dat de ondersteuning vraaggericht is. Dat zou betekenen dat als er geen vraag is van de cliënt er ook geen ondersteuning, opvang etc. plaats zal vinden. Of wordt er ook bedoeld dat vraag ook door derden gesteld kan worden.	Met vraaggericht wordt bedoeld, dat altijd vanuit de concrete casuïstiek van de jongere en/of het gezin wordt gezien wat er nodig is (en niet vanuit het beschikbare aanbod).
Gemeente Someren, Wmo-platform	Onder 2.3, organisatorische uitgangspunten, zouden wij ervoor willen pleiten dat er naast de generalist zo weinig mogelijk disciplines zich met het probleem bezig houden en dus ook in het gezin komen.	Wij onderschrijven dit pleidooi.
Gemeente Someren, Wmo-platform	Bij het eerst bolletje onder 2.3, organisatorische uitgangspunten, zouden wij de opsomming graag aangevuld zien met "sportverenigingen en signalen vanuit de	Het is juist dat er meer vindplaatsen en basisvoorzieningen zijn waar jongeren en ouders van nature komen dan de genoemde. Ook ontbreken bijvoorbeeld politie en jongerenwerk. We hebben ons

	woningbouwvereniging”	bij de opsomming beperkt tot die basisvoorzieningen waar vrijwel 100% van onze kinderen/jongeren over de vloer komen.
Gemeente Someren, Wmo-platform	Op blz. 7 onder 2.4, bestuurlijke uitgangspunten, zouden wij willen uitbreiden met de volgende zin: “Gemeenten dienen er zorg voor te dragen dat de benodigde cijfers voor evaluatie en benchmarking ter beschikking zijn en ook een zuiver beeld geven als basis voor verdere besluitvorming.	In het nog op te stellen beleidsplan zorgen wij te zijner tijd voor adequate cijfers, doelen en resultaten ten behoeve van evaluatie en eventuele benchmarking.
Gemeente Someren, Wmo-platform	Bij 3.2 onder 3 vraagt het Wmo Platform zich af hoe de gemeente de afbouw van de residentiële naar de ambulante zorg denkt te realiseren .	Hierover zullen wij te zijner tijd in gesprek treden met de jeugdzorgaanbieders.
Gemeente Someren, Wmo-platform	Verder willen wij opmerken dat het raadzaam is onder 3.3 “Doorkijk naar de organisatie.....” in deze nota aan te geven hoe de onderlinge vervanging is geregeld. Dit om beruchte zwarte gaten op te vullen.	Hoofdstuk drie beschrijft enkel denklijnen voor de opbouw van de dienstverlening, de toeleiding en organisatie en aansturing. Deze worden de komende periode verder uitgewerkt. We zullen hierbij waken voor nieuweschotten, zwarte gaten etcetera.
Gemeente Someren, Wmo-platform	In hetzelfde stuk maar dan onder 2 “Centrale expertpool.....” staat dat de specialisten onder gemeentelijke aansturing staan. De specialisten zijn dan niet meer onafhankelijk want de gemeente houdt sturing op de toegangsbepaling naar ingrijpende jeugdzorg. Is dit niet in strijd met de beroepscode van de specialist ? Verder willen wij opmerken dat gezien de al genoemde waarschijnlijke rol van de huisarts het aan te bevelen is dat hij/zij ook onderdeel uit maakt van het team van specialisten.	De aansturing van de jeugdzorg is nog onderwerp van verdere uitwerking. Dit geldt ook voor de rol en de positionering van de huisarts. Hierop komen wij in vervolgstukken terug.
Gemeente Someren, Wmo-platform	In hetzelfde hoofdstuk onder 3 “Uitvoering specialistische jeugdzorgtaken.....” zouden wij op willen merken dat een sterke positie tegenover de zorgaanbieders wel mooi is	Bovenlokale inkoop biedt volgens ons meer mogelijkheden om deze expertise te borgen, doordat specialisatie mogelijk is.

	maar is deze expertise wel aanwezig bij bovenlokale inkoop.	
Gemeente Someren, Wmo-platform	Tenslotte zouden wij bij 4.4. een vertegenwoordiger namens de huisartsen vanwege eerder genoemde redenen in de denktank opgenomen willen zien, hetzelfde geldt voor een vertegenwoordiger vanuit ORO i.v.m. de problematiek met de LVB'ers (licht verstandelijke beperking).	We zijn op dit moment in overleg met de huisartsenvereniging over de manier waarop we hen het beste kunnen betrekken. ORO is op dit moment betrokken via het (twee jaarlijkse) directieoverleg jeugdbeleid. Op dit moment is kennis van de LVB-doelgroep via MEE vertegenwoordigd in de denktank. We zullen eind dit jaar bezien of de samenstelling van de denktank om aanpassing vraagt. De discussie in de denktank is echter gebaat bij een beperkte omvang van de groep.